

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Οίκος Ανδρέου & Μαρίας Καλοκαιρινού
Σοφοκλή Βενιζέλου 27 / Λυσιμάχου Καλοκαιρινού 7
71202 Ηράκλειο, Κρήτη
Τηλ.: (2810) 283219 - 288708 Fax: 283754
e-mail: info@historical-museum.gr
www.historical-museum.gr

ΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ (2015-2016)

Για την σχολική περίοδο 2015-2016 η **Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών**, στο πλαίσιο των **Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης** που αξιοποιούν εκπαιδευτικά τις Συλλογές του Μουσείου, θα προσφέρει σε μαθητές νηπιαγωγείου, δημοτικού, γυμνασίου και λυκείου τα προγράμματα που περιγράφονται παρακάτω.

Γνωριμία με τη Μεταβυζαντινή και τη Σύγχρονη Τέχνη

A)

Απευθύνεται στις Ε', ΣΤ' τάξεις του Δημοτικού και στην Α' Γυμνασίου

Διάρκεια: 12 Οκτωβρίου 2015 – 6 Ιουνίου 2016

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στοχεύει να φέρει τους μαθητές σε επαφή με την τέχνη της φορητής εικόνας και την εξέλιξη της μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης ως τον 20ό αιώνα, σε όλο τον ορθόδοξο κόσμο. Με αφορμή τις εικόνες της Συλλογής Ζαχαρία Πορταλάκη (15ος -20ός αιώνας) και έργα από την Κρήτη, τα Ιόνια νησιά, τις Κυκλάδες, την ηπειρωτική Ελλάδα, αλλά και τα Βαλκάνια και τη Ρωσία, οι μαθητές γνωρίζουν τα κεντρικά χαρακτηριστικά της μεταβυζαντινής τέχνης, και με πλούσιο εποπτικό υλικό και παιχνίδια παρατήρησης που έχουν σχεδιαστεί ειδικά για την ηλικία αυτή, πειραματίζονται με τεχνικές κατασκευής των εικόνων, μαθαίνουν για την εκκλησιαστική ζωγραφική και τη σημασία της ιστορίας των ναών, για τη βυζαντινή γραφή και πολλά άλλα.

B)

Απευθύνεται στη Β', Γ' Γυμνασίου και στην Α' Λυκείου

Διάρκεια: 12 Οκτωβρίου 2015 – 6 Ιουνίου 2016

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στοχεύει να φέρει τους μαθητές σε επαφή με την τέχνη της φορητής εικόνας στον ορθόδοξο κόσμο όπως αυτή διαμορφώνεται μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης ως τον 20ό αιώνα. Με επίκεντρο επιλεγμένες εικόνες της Συλλογής Ζαχαρία Πορταλάκη που εκτίθενται μόνιμα πλέον στο Ιστορικό Μουσείο Κρήτης,

εξετάζονται όψεις της μεταβυζαντινής τέχνης κατά τη μακρά χρονική περίοδο 6 αιώνων, (από τον 15ο ως τον 20ό αιώνα), σε μία διαδρομή που ξεκινά από την Κρήτη, περνά στα νησιά του Ιονίου, τις Κυκλάδες και την ηπειρωτική Ελλάδα και φτάνει ως τα Βαλκάνια και τη Ρωσία. Μέσα από επιλεγμένες δραστηριότητες οι μαθητές εξοικειώνονται με κεντρικά χαρακτηριστικά της μεταβυζαντινής ζωγραφικής τέχνης, μαθαίνουν για το εικονογραφικό πρόγραμμα των ορθόδοξων ναών και τη σημασία και το ρόλο των εικόνων στα τέμπλα ναών της περιόδου, αλλά και τις διαφορές της αγιογραφικής παράδοσης με τη δυτική τέχνη των αιώνων αυτών. Παράλληλα, μέσα από τα έργα της περιοδικής έκθεσης του Μουσείου της Συλλογής Σύγχρονης τέχνης του Ζαχαρία Πορταλάκη γνωρίζουν το έργο των πρωτοπόρων καλλιτεχνών Κωνσταντίνου Παρθένη, Γιάννη Τσαρούχη, Χρήστου Καπράλου και Θεόδωρου Στάμου και ανακαλύπτουν όψεις της θρησκευτικότητας όπως αυτή εκφράστηκε στην τέχνη της νεότερης γενιάς.

Ο κύκλος του ψωμιού

*Απευθύνεται στην Α', Β', Γ' τάξη του Δημοτικού
και στο Νηπιαγωγείο*

Διάρκεια: 12 Οκτωβρίου 2015 – 6 Ιουνίου 2016

Το πρόγραμμα στοχεύει, αφενός στη βιωματική γνωριμία των παιδιών με το Λαϊκό Πολιτισμό της Κρήτης και αφετέρου στην επαφή και γνωριμία με την Ιστορία της Τέχνης και το πως απεικονίστηκαν μέσω κυρίως της ζωγραφικής οι διαδικασίες παραγωγής του ψωμιού. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσκεψη στο Κρητικό Σπίτι που έχει ανασυσταθεί στο Ιστορικό Μουσείο, την “ανακάλυψη” μέσα σ’ αυτό των πρώτων υλών και των εργαλείων για την παραγωγή του ψωμιού, συνεχίζεται με διαδραστικό, μουσικοκινητικό παιχνίδι, εκπαιδευτική προβολή, και ολοκληρώνεται με το πλούμισμα του κρητικού ψωμιού αν πρόκειται για παιδιά νηπιαγωγείου, είτε με τη δραστηριότητα «το καλάθι του γεωργού», αν πρόκειται για παιδιά δημοτικού. Σε αυτή τη δραστηριότητα τα παιδιά στρώνουν το τραπέζι του με τα προϊόντα που υπάρχουν μέσα στο καλάθι του, τα οποία ο γεωργός παρήγαγε μόνος του, σε συγκεκριμένες εποχές. Τα παιδιά κάνουν τις συγκρίσεις τους ανάμεσα στην κρητική-μεσογειακή διατροφή και τις δικές τους διατροφικές συνήθειες, ενώ ταυτόχρονα ανακαλύπτουν τις πρώτες ύλες της φύσης.

Υφαίνουμε;

Απευθύνεται στην Δ', Ε' και ΣΤ' τάξη του Δημοτικού

Διάρκεια: 12 Οκτωβρίου 2015 – 6 Ιουνίου 2016

Σκοπός του προγράμματος είναι να κατανοήσουν τα παιδιά την αλληλουχία πρώτη ύλη - νήμα - ύφανση - ύφασμα. Να

συνειδητοποιήσουν το χρόνο και τον κόπο που απαιτούνται για την κατασκευή του υφάσματος και των ενδυμάτων χωρίς την παρέμβαση της μηχανής. Να γνωρίσουν, όσο είναι αυτό δυνατόν, τις διαδικασίες προετοιμασίας της πρώτης ύλης και κατεργασίας του νήματος μέσα από κατάλληλο εποπτικό υλικό (αυθεντικά εργαλεία, βίντεο, φωτογραφίες, κείμενα κ.λπ.). Να δοκιμάσουν και τα ίδια να υφάνουν. Τα παιδιά με την ενεργό συμμετοχή τους, ανακαλύπτουν και παρατηρούν ό,τι υπάρχει μέσα στην ειδικά διαμορφωμένη έκθεση. Στη συνέχεια, γνωρίζουν τα βασικά είδη των παραδοσιακών κρητικών υφαντών και τη χρήση τους, την ποικιλία των μοτίβων και το συμβολισμό τους.

Μαρτυρίες ενός πολέμου

Απευθύνεται σε όλες τις τάξεις του Γυμνασίου, στην Α' τάξη του Λυκείου και στις Ε' και ΣΤ' τάξεις του Δημοτικού
Διάρκεια: 12 Οκτωβρίου 2015 – 6 Ιουνίου 2016

Για την υλοποίηση του προγράμματος αξιοποιείται η μόνιμη έκθεση για τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Σκοπός του προγράμματος είναι να αποκτήσουν τα παιδιά έγκυρη γνώση και σαφή επίγνωση για την περίοδο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου στην Κρήτη (Πόλεμος του '40, Μάχη της Κρήτης, Κατοχή και Αντίσταση). Με αρωγό και άξονα τα αντικείμενα που εκτίθενται, καθώς και μέσα από ντοκουμέντα ήχου και εικόνας τα παιδιά θα ανακαλύψουν μια άλλη πλευρά του πολέμου. Οι μαρτυρίες των ανθρώπων που βίωσαν τα γεγονότα θα ξεδιπλώσουν με τρόπο άμεσο την θηριωδία μιας πολεμικής σύγκρουσης και τα παιδιά μέσω κατευθυντήριων ερωτήσεων, δραστηριοτήτων και παιχνιδιών, καλούνται να εκφράσουν προβληματισμούς και διαπιστώσεις για τις καταστροφές και τα προβλήματα που προκαλεί μια πολεμική σύγκρουση καθώς και τις επιπτώσεις στον άμαχο πληθυσμό.

Επιπλέον, όπως προβλέπεται και σε άλλα εκπαιδευτικά προγράμματα του Μουσείου, τα παιδιά θα παροτρύνονται να συνεχίσουν την έρευνά τους στο σχολικό, οικογενειακό και φιλικό τους περιβάλλον, καταγράφοντας προσωπικές μαρτυρίες και εντοπίζοντας χώρους και αντικείμενα σχετικά με τα ιστορικά γεγονότα.

Νίκος Καζαντζάκης, ένας ταξιδευτής σε τόπους και ιδέες *Απευθύνεται στις Ε' και ΣΤ' τάξεις του Δημοτικού και στην Α' Γυμνασίου*

Διάρκεια: 12 Οκτωβρίου 2015 – 6 Ιουνίου 2016

Σκοπός του προγράμματος, τόσο μέσα από την ξενάγηση στις Συλλογές του Μουσείου, όσο και μέσα από εκπαιδευτικές δραστηριότητες, είναι να γνωρίσουν οι

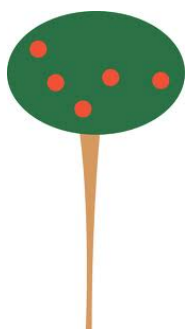
μαθητές βιωματικά την πολυδιάστατη προσωπικότητα του συγγραφέα, διανοούμενου, κοσμοπολίτη, ταξιδευτή Νίκου Καζαντζάκη.

Το πρόγραμμα συνδυάζει θεωρία και πράξη και με βοηθό ένα εκπαιδευτικό φυλλάδιο προσαρμοσμένο στις ανάγκες της κάθε ηλικίας, οι μαθητές περιηγούνται στις αίθουσες, παρατηρούν τα εκθέματα και μέσα από δραστηριότητες, εκπαιδευτικά παιχνίδια και προβολές, ανακαλύπτουν και δημιουργούν. Πέρα από την σκιαγράφιση του ίδιου του συγγραφέα, τίθεται ως στόχος η γνωριμία των μαθητών με τα ιστορικό-κοινωνικά συμφραζόμενα της εποχής μέσα στην οποία ζει και εμπνέεται ο συγγραφέας, καθώς και η επιρροή που άσκησε το έργο του Νίκου Καζαντζάκη σε άλλους δημιουργούς.

Απώτερη φιλοδοξία του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος είναι να ενθαρρύνει τους μικρούς επισκέπτες στο να μελετήσουν συστηματικότερα το συγγραφικό έργο του Νίκου Καζαντζάκη.

Το πρόγραμμα προσφέρεται επιπλέον και σε μία online εκδοχή η οποία βρίσκεται στην κεντρική σελίδα του ΙΜΚ στο διαδίκτυο.

Το «Φωτόδεντρο ή αλλιώς ... Poet-tree»

Απευθύνεται **στο νηπιαγωγείο και στις Α', Β' τάξεις του Δημοτικού**

Διάρκεια: 12 Οκτωβρίου 2015 – 6 Ιουνίου 2016

Το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του ΙΜΚ πρόκειται να προσφέρει εκ νέου, αυτή τη φορά στον **Κοινωνικό Χώρο** των Ιδρυμάτων Καλοκαιρινού, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «*Το Φωτόδεντρο ή αλλιώς...Poet-tree*» το οποίο πραγματοποιήθηκε με επιτυχία το έτος 2011-2012 στο Ιστορικό Μουσείο Κρήτης.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα προσφέρεται δωρεάν και θα πραγματοποιείται φέτος στην αίθουσα *Οδυσσέα Ελύτη* του Κοινωνικού Χώρου, αξιοποιώντας την συμπληρωμένη και προσαρμοσμένη εκδοχή της έκθεσης του Ιστορικού Μουσείου για τον ποιητή, η οποία στεγάζεται πλέον εκεί. Η εκπαιδευτική δράση απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας και μαθητές της Α' και Β' Δημοτικού και στοχεύει μέσα από ποικίλες δραστηριότητες στη γνωριμία των παιδιών με την ποίηση του Οδυσσέα Ελύτη.

Ο Κοινωνικός Χώρος των Ιδρυμάτων Καλοκαιρινού βρίσκεται στο κέντρο της πόλης, Μονής Αγκαράθου 9.

Οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα μπορούν να επικοινωνούν καθημερινά με το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του ΙΜΚ στα τηλέφωνα 2810 283219 και 288708, μεταξύ 09.00-17.00 Δευτέρα έως Παρασκευή.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης σχεδιάζονται από την κυρία Φανή Καμπάνη και υλοποιούνται από ειδικευμένο προσωπικό. Προσφέρονται εντελώς δωρεάν στους μαθητές ενώ το κόστος της προετοιμασίας και της υλοποίησής τους βαρύνει εξ ολοκλήρου την οργανώτρια Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών.

Η διάρκεια κάθε προγράμματος είναι 1.15' περίπου. Οι επισκέψεις γίνονται σε προσυμφωνημένες ημέρες και ώρες, **Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη και Παρασκευή στις 9.45' και στις 11.30'.** Ο αριθμός των μαθητών που συμμετέχουν έχει ορισθεί στους 25 κατ' ανώτατο όριο (ένα τμήμα ανά πρόγραμμα). Πληροφορίες σχετικά με τα τακτικά και έκτακτα εκπαιδευτικά προγράμματα του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα μας στη διεύθυνση www.historical-museum.gr.

Οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί μπορούν να επικοινωνούν τηλεφωνικά με τη Γραμματεία, (καθημερινά: 9.00'-17.00', στα τηλέφωνα 2810-283219 και 2810-288708,) για να ορίσουν το χρόνο της επίσκεψής τους. Με δεδομένο το ενδιαφέρον που εκδηλώνεται για τα προγράμματα είναι σκόπιμο η συνεννόηση αυτή να γίνεται εγκαίρως.

Café IMK

Το Μουσείο διαθέτει, επιπλέον κυλικείο-Καφέ όπου μπορούν να παραμείνουν οι μαθητές κατά την αναμονή του προγράμματός τους. Στο καφέ προσφέρονται ροφήματα, αναψυκτικά, σάντουιτς και σφολιατοειδή.

Πωλητήριο IMK

Στην είσοδο του Μουσείου, υπάρχει πωλητήριο στο οποίο θα βρείτε εκδόσεις, αναμνηστικά και είδη δώρων.

Από το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του IMK

Φανή Καμπάνη

ep@ekim.gr